

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ (за інтернет-ресурсами)

06.03.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Вшанування пам'яті

[Олександр Алфьоров: «З національними політиками пам'яті у нас велика біда».](#)
[– Анастасія Платонова](#)

[blago та FESTrepublic запускають серію мистецьких подій з Олексієм Гнатковським](#)

[«Ти знаєш, хто такий Шевченко?»: бренд «ХУІЗИТ» презентував колекцію до дня народження Кобзаря.](#) – Катерина Кадакова

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Нацрада внесла до переліку осіб, які несуть загрозу безпеці України, російського співака та продюсера Романа Архипова.](#) – Наталія Данькова

Арттерапія

[У Києві відкрили виставку мистецьких робіт родин зниклих безвісти військових \(ФОТО\).](#) – Микита Кишиневський

Креативні індустрії

[Україна вперше отримала представництво в Міжнародній раді з дизайну.](#) – Микита Кишиневський

Театр

[Театр абсурду як наша реальність: відгук на виставу «Урок».](#) – Ольга Кириленко

Візуальні мистецтва

[2-га Мальтійська бієнале представить інсталяцію Марії Куликівської про людське тіло в умовах війни.](#) – Вероніка Якимець

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Фільм про українських військових здобув престижну британську телепремію.](#) – Микита Кишиневський

Просвітництво

[Історія німців Миколаєва: вийшло документальне відео про мецената Еммануїла Францева](#)

Література. Книговидання

[Роман канадської письменниці українського походження Марії Реви отримав британську премію. – Анастасія Курінська](#)

Музейна справа

[Національному історико-археологічному заповіднику «Ольвія» виповнилося 100 років. – Микола Шмигін](#)

Охорона культурної спадщини

[Військові евакуювали половецьких кам'яних баб і вивезли їх до Запоріжжя](#)

[У Дніпрі видали козацькі пісні, зібрані Яворницьким. – Віолетта Луньова](#)

Кадри

[Призначення Гладуна керівником Довженко-Центру є тимчасовим рішенням.](#)

[Відкритий конкурс проведуть цього року, – Бережна. – Валерія Буняк](#)

[На посаду гендиректора філармонії претендував лише один кандидат. – Катерина Сліпченко](#)

Міжнародне співробітництво

[Україна та Велика Британія запустили рамку сторічного партнерства у сфері культури. – Діана Горон](#)

[Український аудіогід запрацював у Національній бібліотеці Австрії](#)

Підтримка України у світі

[Співак Стінг долучився до кампанії за звільнення українських музикантів-захисників. – Віолетта Луньова](#)

[Мінкульт Італії заявив, що не підтримував повернення росії на Венеційську бієнале. – Наталя Забазнова](#)

[Кураторка Українського павільйону відреагувала на повернення росії на Венеційську бієнале 2026. – Юрій Свиридюк](#)

[У Канаді випустили золоту монету у формі української писанки. – Юрій Свиридюк](#)

Вшанування пам'яті

Олександр Алфьоров: «З національними політиками пам'яті у нас велика біда». – Анастасія Платонова

Продовження авторської серії «Зберігачі пам'яті» про різні аспекти і проблематики меморіалізації війни, що триває. Перший текст циклу аналізував актуальну ситуацію у вітчизняному полі пам'яті, другий – розмова з істориками й дослідниками С. Осіпчук і А. Усачем – було присвячено осмисленню нинішньої війни та підходів до меморіалізації війни загалом. Нині опубліковано інтерв'ю з очільником Українського інституту національної пам'яті О. Алфьоровим. Йшлося про роль держави у створенні національних політик пам'яті і про трансформацію суспільної культури пам'яті в Україні в період повномасштабної війни. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/03/06/725698_oleksandr_alforov_z.html

blago та FESTrepublic запускають серію мистецьких подій з Олексієм Гнатковським

У межах партнерства з FESTrepublic компанія blago долучилася до серії мистецьких подій. Відкриє її поетичний вечір «Тарас Шевченко. Вічне Слово» у виконанні народного артиста України та амбасадора blago О. Гнатковського. Подія відбудеться 10 березня у Львові. Докладніше:

https://zaxid.net/blago_ta_festrepublic_zapuskayut_seriyu_mistetskih_podiy_z_oleksiyem_gnatkovskim_n1631148

«Ти знаєш, хто такий Шевченко?»: бренд «ХУІЗИТ» презентував колекцію до дня народження Кобзаря. – Катерина Кадакова

Український гендерно нейтральний бренд «ХУІЗИТ» презентував колекцію «Шевченківські дні», присвячену щорічному вшануванню пам'яті видатного українського поета та художника. Докладніше:

<https://divoche.media/2026/03/05/ty-znaesh-khto-takyy-shevchenko-brend-khuizyt-prezentuvav-kolektsiiu-do-dnia-narodzhennia-kobzaria/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Нацрада внесла до переліку осіб, які несуть загрозу безпеці України, російського співака та продюсера Романа Архипова. – Наталія Данькова

Таке рішення регулятор ухвалив на засіданні 5 березня. Докладніше:

<https://detector.media/rinok/article/248106/2026-03-05-natsrada-vnesla-do-pereliku-osib-yaki-nesut-zagrozu-bezpetsi-ukrainy-rosiyskogo-spivaka-ta-prodyusera-romana-arkhypova/>

Арттерапія

У Києві відкрили виставку мистецьких робіт родин зниклих безвісти військових (ФОТО). – Микита Кишиневський

У Національному музеї Тараса Шевченка в Києві запрацювала виставка «Статус: безвісти. Стан: чекаю (люблю)». Проєкт об'єднав творчі роботи матерів, дружин та сестер зниклих безвісти військовослужбовців. Експозиція складається з робіт, які жінки створили під час творчих зустрічей від

громадської організації «Берегиня». Для родин військових це не тільки мистецтво, але й дієвий спосіб знайти підтримку, заспокоїтися та побути в колі людей, які розуміють цей біль. На таких зустрічах жінки також обмінюються інформацією про пошук рідних, а ще – допомагають фронту. Наприклад, одна з учасниць почала шити й запатентувала антидронову ковдру, на виготовлення якої організація тепер збирає кошти. Наразі в Україні щонайменше 80 тисяч родин живуть у стані невизначеної втрати. Виставка покликана зробити цю тему видимою для всього суспільства. Простір проекту поділено на три смислові зони: об'єкти та особисті історії жінок зі спогадами про рідних; відеоінсталяція з документальними інтерв'ю та аудіоробота «Ппульсуючий біль» зі звуком серцебиття; інтерактивний простір «Війна – це імена», де кожен відвідувач може написати на стіні ім'я того, кого він чекає або кого забрала війна. Докладніше:

<https://shotam.info/u-kyievi-vidkryly-vystavku-mystetskykh-robit-rodyn-znyklykh-bezvisty-viyskovykh-foto/>

Креативні індустрії

Україна вперше отримала представництво в Міжнародній раді з дизайну.
– Микита Кишиневський

Громадська організація Design for Ukraine набула повноправного членства в Міжнародній раді з дизайну (ICoD), яка об'єднує інституції з понад 60 країн. Тепер українці зможуть впливати на глобальні стандарти та розвивати співпрацю в галузі, переймати досвід іноземних колег, налагоджувати партнерства та гідно представляти українські напрацювання на міжнародному рівні. Ця подія стала можливою завдяки підтримці грантової програми British Council «Розвиток креативної економіки». Докладніше:

<https://shotam.info/ukraine-vpershe-otrymala-predstavnytstvo-v-mizhnarodniy-radi-z-dyzaynu/>

Театр

Театр абсурду як наша реальність: відгук на виставу «Урок». – Ольга Кириленко

Прем'єра вистави за п'єсою Ежена Йонеско «Урок» у Малому театрі відбулася 21 лютого. Режисер – Ю. Кулініч. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/theatre/teatr-absurdu-yak-nasha-realnist-vidguk-na-vystavu-urok/>

Візуальні мистецтва

2-га Мальтійська бієнале представить інсталяцію Марії Куликівської про людське тіло в умовах війни. – Вероніка Якимець

Мистецький форум, який триватиме з 14 березня до 29 травня, представить тематичний павільйон з артпроектом української художниці М. Куликівської. Вона презентуватиме проєкт «Кулі з квітів», що апелює до російсько-української війни, замислюється над роллю жіночого тіла та пропонує альтернативу вбивствам. Його створено у співпраці з творчим простором

сучасного мистецтва Garage33 Gallery-Shelter. Кураторкою стала Е. Чіллаг, а комісаркою павільйону – М. Джулай. Артоб'єкт складається з п'яти інсталяцій, зроблених у різні роки великої війни. Їх розташують у двох залах Старого Арсеналу мальтійського міста Біргу. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/03/06/725852_2-ga_maltiyska_biennale.html

Кіномистецтво. Кінопрокат

Фільм про українських військових здобув престижну британську телепремію. – Микита Кишиневський

Документальний фільм «24 hours in Ukraine's „kill zone”» від телеканалу Sky News здобув перемогу на британській премії Royal Television Society. Стрічка про бійців Нацгвардії України виграла нагороду в категорії цифрова журналістика, повідомив український режисер та продюсер А. Сафаров. Команда телеканалу знімала цей матеріал торік у жовтні. Журналісти працювали пліч-о-пліч із батальйоном «Сила Свободи» бригади Нацгвардії «Рубіж». Зараз на ютуб-каналі Sky News робота набрала 1,5 мільйона переглядів. Докладніше:

<https://shotam.info/film-pro-ukrainskykh-viyskovykh-zdobuv-prestyzhnu-brytansku-telepremiu/>

Просвітництво

Історія німців Миколаєва: вийшло документальне відео про мецената Еммануїла Францева

З'явилося нове документальне відео з анімацією, присвячене історії німецької громади міста Миколаєва і регіону, а також Е. Францеву – етнічному німцю, меценату і громадському діячеві, якому миколаївці завдячують появою краєзнавчого музею. Відео «Німці Миколаєва. Хто такий Еммануїл Францев?» опубліковано на каналі Платформи MY ART. Автор – Є. Цимбалюк. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1056132-istoriia-nimciv-mikolajeva-viislo-dokumentalne-video-pro-mecenata-emmanuyila-franceva>

Література. Книговидання

Роман канадської письменниці українського походження Марії Реви отримав британську премію. – Анастасія Курінська

Роман «Endling» – дебют авторки – здобув Премію Гордона Берна, яку отримують художні або документальні твори, написані англійською мовою. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1256720-roman-kanadskoi-pismennici-ukrainskogo-pohodzenna-marii-revi-stav-lavreatom-britanskoi-premii/>

Музейна справа

Національному історико-археологічному заповіднику «Ольвія» виповнилося 100 років. – Микола Шмигін

Створений у 1926 році, заповідник став важливим центром вивчення античної спадщини Північного Причорномор'я. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/1056260-nacionalnomu-istoriko-arheologicnomu-zapovidniku-olviia-vipovnilosia-100-rokiv>

Охорона культурної спадщини

Військові евакуювали половецьких кам'яних баб і вивезли їх до Запоріжжя

Бійці 128 окремої важкої механізованої бригади «Дике поле» евакуювали половецьких кам'яних баб із Новомиколаївки і вивезли їх до Запоріжжя. Статуї було встановлено на вході в районний історико-краєзнавчий музей. Останнім часом селище постійно обстрілюють, тому евакуювати експонати було пріоритетною задачею. За словами директорки Запорізького обласного історико-краєзнавчого музею імені Я. П. Новицького В. Водоп'ян, артефакти – у гарному стані. Наприкінці лютого 8 скіфських баб XI–XIII ст. евакуювали з передової військові 25 повітрянодесантної Січеславської бригади ДШВ. Вони зберігатимуться у Дніпропетровському національному історичному музеї ім. Дмитра Яворницького. Загалом за чотири роки повномасштабної війни до музею евакуювали вже близько 30 кам'яних скульптур із небезпечних територій Дніпропетровської області. Джерело:

https://www.platfor.ma/vijskovi-evakuyuvaty-polovetskyh-kam-yanyh-bab-i-vyvezly-yih-do-zaporizhzhya/?post_id=4

У Дніпрі видали козацькі пісні, зібрані Яворницьким. – Віолетта Луньова

3 березня у музеї «Літературне Придніпров'я» відбулася презентація видання «Козацькі пісні Дніпропетровщини. Дослідження Дмитра Яворницького». Книга повертає сучасникам унікальні фольклорні скарби, зібрані видатним істориком і дослідником козаччини. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/81717/u-dnipri-vydaly-kozaczki-pisni-zibrani-yavornyczkym/>

Кадри

Призначення Гладуна керівником Довженко-Центру є тимчасовим рішенням. Відкритий конкурс проведуть цього року, – Бережна. – Валерія Буняк

У відповідь на запит Віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури України Т. Бережна зауважила, що кілька років інституція перебуває в кризі, потребує зміни моделі фінансування й збільшення автономії. За її словами, з листопада 2025 року Мінкульт провів серію робочих зустрічей щодо вирішення ситуації та призначення керівника. Зокрема, й з командою самого Центру, І. Гладуном, креативною директоркою О. Гончарук, командою

Держкіно та його головою А. Осіповим. «Зараз Довженко-Центр перебуває у процесі перетворення з державного підприємства на державне некомерційне товариство. Цей процес потребує внесення змін до нормативних документів, врегулювання моделі фінансування та налаштування нової системи управління інституцією. У поточних умовах ключовим завданням є забезпечення безперервності роботи, управлінської спроможності та відповідальності за виконання конкретних задач. Є питання з фінансуванням, які потрібно вирішити якомога швидше», – розповіла міністерка. Як зауважила Бережна, наразі триває робота у двох напрямках. Стратегічний вимір роботи стосується формування прозорості і сталої моделі управління, підготовки до проведення відкритого конкурсу на посаду керівника і напручування довгострокової стратегії розвитку Центру як національної інституції. Голова Держкіно Осіпов сказав, що рішення про призначення Гладуна ухвалено «відповідно до чинного законодавства та процедур управління державними підприємствами». Зокрема, він пройшов перевірки НАЗК і МВС, за результатами яких не виявлено кримінальних проваджень, судимостей чи порушень антикорупційного законодавства. «Гладун понад три роки працює в Довженко-Центрі, розуміє структуру, архівні процеси, фінансові виклики й кадрову специфіку. З серпня 2022 року він працював виконавчим директором. З грудня 2024 року Гладун виконував обов'язки гендиректора Довженко-Центру. У цей період, він забезпечував фінансову дисципліну та операційну сталість. При його призначенні також було взято до уваги реалії сьогодення і необхідність дбати про значну кількість господарських питань, з якими стикаються усі підприємства на сьогодні», – пояснив Осіпов. Очільник Держкіно наголосив, що це рішення не скасовує проведення відкритого конкурсу на посаду керівника, і в наказі про призначення Гладуна вказано, що він очолюватиме Довженко-Центр до його проведення. Він також зауважив, що Гончарук запропонували залишитися на посаді креативної директорки й займатися програмними питаннями. Крім того, її призначили головою робочої групи Держкіно щодо створення Державного фонду фільмів. «Той факт, що протягом декількох років Гладун і Гончарук працювали як єдина команда, був визначальним. Також важливо враховувати юридичний контекст. Конкурс, у якому вона перемогла, відбувся понад три роки тому. Контракт за результатами конкурсу мав бути укладений через 2 місяці після проведення конкурсу. Гончарук відмовилася від підписання. Відповідно до чинного законодавства, укладення контракту на підставі результатів конкурсу після такого тривалого часу є юридично неможливим», – сказав Осіпов. За його словами, перед ухваленням рішення з керівництвом та командою Центру, зокрема Гончарук, обговорювали стан інституції, управлінські виклики та подальший розвиток. Осіпов також додав, що серед ключових завдань директора, якого оберуть за результатами конкурсу, буде розробка системної стратегії розвитку, посилення міжнародної співпраці і відкритості до професійної спільноти, а також становлення Довженко-Центру як інституції, що допомагає формувати наратив про українське кіно у світі. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/248118/2026-03-05-pryznachennya-gladuna-kerivnykom-dovzhenko-tsentrui-ie-tymchasovym-rishennyam-vidkrytyy-konkurs-provedut-tsogo-roku-berezhna/>

На посаду гендиректора філармонії претендував лише один кандидат. – Катерина Сліпченко

Львівську національну філармонію очолить І. Муравйов. Він був єдиним кандидатом, що претендував на посаду генерального директора. Докладніше:

https://zaxid.net/na_posadu_gendirektora_filarmoniyi_pretenduvav_lishe_odi_n_kandidat_n1631871

Міжнародне співробітництво

Україна та Велика Британія запустили рамку сторічного партнерства у сфері культури. – Діана Горон

У Лондоні відкрили рамку сторічного партнерства у сфері культури відповідно до Угоди та Декларації між Україною і Сполученим Королівством Великої Британії та Північної Ірландії, підписаних у 2025 році. У засіданні українсько-британської комісії з питань культури взяли участь заступниці міністерки культури України Н. Мовшович й А. Бондар, директор Українського інституту В. Шейко та представники українського сектору культури. Віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури України Т. Бережна, яка звернулася до присутніх у форматі відеозв'язку, привітала початок сторічного партнерства і наголосила на тому, що культура є одним із його стратегічних елементів. Окремо міністерка відзначила співпрацю з провідними британськими інституціями, серед яких British Museum, Victoria and Albert Museum та British Council, у сферах збереження спадщини, реставрації, цифрової документації та розвитку креативних індустрій. Серед пріоритетів співпраці з Британією Бережна виділила створення механізмів реагування на пошкодження об'єктів спадщини, цифрове архівування та інвентаризацію колекцій, професійне навчання у сфері охорони культурної спадщини та протидію незаконному обігу культурних цінностей. Міністр медіа, туризму та креативних індустрій Великої Британії Іан Мюррей під час свого виступу оголосив про виділення додаткових 800 тисяч фунтів стерлінгів (понад 46 мільйонів гривень) на підтримку української культури. «Ці кошти підтримають фахівців у сфері спадщини, які працюють над її охороною, збереженням та відновленням. Реалізацію здійснюватимуть наші партнери з Historic England у консультації з українським сектором охорони спадщини», – сказав міністр. За словами Іана Мюррея, це фінансування доповнює довготривалу підтримку Британії у сфері захисту української спадщини: «З часу варварського вторгнення росії у 2022 році Департамент культури, медіа та спорту працює над протидією російській дезінформації, збереженням спадщини та підтримкою української культури. Ми можемо зробити ще більше – поглибити наші відносини та співпрацю в усіх сферах культури і креативних індустрій». Він додав, що спільна робота також включає механізми притягнення росії до

відповідальності за злочини, вчинені проти України та її культурної спадщини. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/248108/2026-03-05-ukraina-ta-velyka-brytaniya-zapustily-ramku-storichnogo-partnerstva-u-sferi-kultury/>

Український аудіогід запрацював у Національній бібліотеці Австрії

Аудіогід дозволяє відвідувачам ознайомитися з історичними колекціями та бароковими залами бібліотеки українською мовою. Його запровадження розглядають як спосіб зробити установу більш доступною для українських громадян і туристів. Докладніше:

<https://chytomo.com/ukrainskyj-avdiohid-zapratsiuvav-u-natsionalnij-bibliotetsi-avstrii/>

Підтримка України у світі

Співак Стінг долучився до кампанії за звільнення українських музикантів-захисників. – Віолетта Луньова

Британець Стінг закликав росію негайно звільнити українських військових музикантів, які перебувають у неволі ще з часів оборони Маріуполя. Своє звернення артист зробив у межах глобальної ініціативи Unchain Music, про що повідомили у Cultural Forces. Докладніше:

<https://ktooday.com.ua/81746/spivak-sting-doluchyvsya-do-kampaniyi-za-zvylnennya-ukrayinskyh-muzykantiv-zahysnykiv/>

Мінкульт Італії заявив, що не підтримував повернення росії на Венеційську бієнале. – Наталя Забазнова

Міністерство культури Італії наголосило, що продовжує допомагати Україні відновлювати культурну спадщину, пошкоджену внаслідок російських обстрілів. Там зауважують, що беруть участь у фінансуванні реставраційних робіт, а також залучають необхідних для цього експертів. Окремо італійський мінкульт наголошує, що разом з усім урядом Італії не підтримує повернення росіян на Венеційську бієнале. Однак це рішення Фондація Бієнале ухвалила самостійно. Водночас співкураторка павільйону України К. Малих повідомляла, що, зі слів організаторів бієнале, вони не ухвалюють самостійних рішень щодо участі окремих країн. Докладніше:

<https://zaxid.net/minkult-italiyi-zayaviv-shho-ne-pidtrimuvav-povernennya-rosiyi-na-venetsiysku-biyenale-n1631935>

Кураторка Українського павільйону відреагувала на повернення росії на Венеційську бієнале 2026. – Юрій Свиридюк

В ефірі «Радіо Культура» співкураторка павільйону України на Венеційській бієнале 2026 року та програмна директорка «Промприлад Артцентру» К. Малих заявила, що повернення росії до участі у міжнародних мистецьких подіях не стало несподіванкою для української культурної спільноти. За її словами, російські митці та інституції намагалися потрапляти на

міжнародні майданчики впродовж усього часу після початку повномасштабного вторгнення. Вона пояснила, що серед таких способів – зміна позиціювання митців або подання їх як представників інших країн. Окремо кураторка прокоментувала можливу участь росії у Венеційській бієнале через інші формати, не пов’язані безпосередньо з офіційним павільйоном. За її словами, організатори бієнале пояснили, що не ухвалюють політичних рішень щодо участі держав. «Бієнале дало офіційний коментар, що це не їхнє рішення. Вони не приймають рішення щодо участі країн, які визнає Італія. Якщо Італія визнає державу, то вона може брати участь у Венеційській бієнале», – сказала Малих. Водночас вона припускає, що російська сторона могла скористатися процедурними можливостями, щоб представити свій проєкт. Крім того, кураторка звернула увагу на склад учасників російського проєкту. «Ми проаналізували список художників, яких вони заявили. Це в основному не художники, а музиканти. І, ймовірно, вони ще розіграють таку деколонізаційну карту, бо ми там знайшли художників і художниць – удмуртів та тувинців. Плюс там дружні їм політично країни», – пояснила Малих. Попри ситуацію з участю росії, українська команда планує зосередитися на представленні власного павільйону та культурного проєкту. За словами Малих, Україна вже отримує підтримку від представників інших національних павільйонів. «Ми вже отримали багато листів від інших національних павільйонів, листів підтримки, готовності вийти принаймні зі спільною заявою», – додала вона. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1256040-v-ukraini-vidreaguvali-na-povernenna-rosii-na-venecijsku-bienale-2026/>

У Канаді випустили золоту монету у формі української писанки. – Юрій Свиридюк

Канадський монетний двір представив нову колекційну золоту монету у формі української писанки. Випуск присвячено традиційному мистецтву писанкарства. Монету Pysanka Pure Gold Coin 2026 виготовлено з чистого золота 99,99%, вона має номінал 250 канадських доларів (8000 грн) і яйцеподібну форму, що відсилає до традиційної української писанки. Як зазначає Канадський монетний двір, дизайн монети натхненний традиційними орнаментами українських писанок. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1256524-u-kanadi-vipustili-zolotu-monetu-u-formi-ukrainskoi-pisanki/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm